

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม ของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

The knowledge and understanding of accounting of traditional retail shops A Case Study of Amphur Maeung, Phitsanulok Province

รัตน์ชนก พรหมณศิริ¹, บุษณีย์ เทวะ²

Ratchanok Phramnsiri, Bussanee Tewa

Received: 14 March 2022 Revised: 25 June 2022 Accepted: 27 June 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 240 ร้านค้า ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$, S.D.=1.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีร้านค้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, S.D.=1.20) ด้านข้อมูลในการจัดทำบัญชีร้านค้าและรูปแบบการจัดทำบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$, S.D.=1.16) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$, S.D.=1.11) 2) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม พบว่า กลุ่มร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม มีการบันทึกบัญชีที่ไม่สม่ำเสมอ ทำให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แท้จริง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีร้านค้าแบบดั้งเดิม ควรมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามาให้ความช่วยเหลือในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีร้านค้าที่ถูกต้อง ตลอดจนมีการดูแลติดตามผลและให้คำปรึกษาการจัดทำบัญชีร้านค้า หรือจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีร้านค้าให้กับกลุ่มร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม

คำสำคัญ: การจัดทำบัญชี; ร้านค้าปลีก; บัญชีแบบดั้งเดิม

¹ อาจารย์ประจำ, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

² อาจารย์ประจำ, คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี, มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

Abstract

The purposes of this research were 1) to study of knowledge and understanding on the bookkeeping of traditional retail stores in muang district, Phitsanulok province. 2) to study the problems and obstacles in the accounting of traditional retail of muang district, Phitsanulok province. The sample consisted of 240 a group of traditional retail stores in muang district, Phitsanulok province, by simple random sampling. The questionnaires were used to collect data. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation.

The findings were as follows: 1) the knowledge and understanding of the traditional retailers' bookkeeping of muang district, Phitsanulok province was overall at a high level (\bar{x} =3.80, S.D.=1.16). In terms aspect of problems and obstacles in making a merchant account was at a high level (\bar{x} =3.85, S.D.=1.20), an information in the preparation of merchant accounts and forms of accounting at the high level (\bar{x} =3.81, S.D.=1.16), and the lowest was the knowledge of store bookkeeping at a high level (\bar{x} =3.74, S.D.=1.11). 2) Problems and obstacles in the accounting of traditional retailers was inconsistent accounting record, it's not known about the actual monthly income and expenses at a high level. Therefore, should be a government the private sector or related persons are there to assist in providing knowledge and understanding of the correct merchant account setup. As well as should take care to follow up and give advice on the preparation of the merchant account or provide training on store account management for groups of traditional retail stores.

Keyword : Bookkeeping; Retail; Traditional account

บทนำ

ธุรกิจการค้าปลีกเกิดขึ้นพร้อมกับที่มนุษย์ได้เริ่มรู้จักการจับจ่ายใช้สอย ซึ่งพัฒนามาจากแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน จนเกิดเป็นรูปแบบการค้าปลีกในประเทศไทย โดยร้านค้าปลีก-ค้าส่งเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจไทย เพราะมีสัดส่วน 16% ของ GDP ซึ่งการเติบโตในช่วง 10 ปี (พ.ศ.2551-2561) อยู่ที่ 6.8% ต่อปี และในปี 2561 ธุรกิจค้าปลีก-ค้าส่งในไทยเติบโต 8.5% จะเห็นได้ว่าร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทย แต่ในทางกลับกันร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของไทย มีจำนวนมากและมีการเติบโตในอัตราที่น้อยลงจากเมื่อก่อน ทำให้ส่งผลกระทบต่อกิจการร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม ในปัจจุบันร้านค้าปลีกนั้นมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงไม่ว่าจะเป็นร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม หรือร้านค้าปลีกแบบสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในชีวิตเป็นอย่างมาก ส่งผลต่อร้านค้าปลีกดั้งเดิมหรือร้านค้าช่วยเหลือมีแนวโน้มจะลดลงและปิดตัวลงตามเป็นลำดับ

จังหวัดพิษณุโลกอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง มีพื้นที่ประมาณ 10,815,854 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 6.37 ของพื้นที่ภาคเหนือ และคิดเป็นร้อยละ 2.1 ของพื้นที่ทั้งประเทศ มีอัตราการเติบโตต่อเนื่องตามภาคเศรษฐกิจ โดยในปี 2562 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.1 ตามการขยายตัวของทั้งด้านอุปสงค์และอุปทานภายในจังหวัด และมีแนวโน้มขยายตัวใกล้เคียงกันที่ร้อยละ 3.2 ในปี 2563 (สำนักงานคลังจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มงานบริหารการคลังและเศรษฐกิจ) การขยายตัวของเศรษฐกิจส่งผลให้ร้านค้าปลีกในจังหวัดพิษณุโลกมีจำนวนมาก โดยเฉพาะในเขตเมือง ที่เป็นศูนย์กลางการอยู่อาศัยของประชาชน ร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมจึงเกิดขึ้นในชุมชนที่มีคนจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าของคนเดียว ให้คนในครอบครัวช่วยกันดูแลกิจการ ผู้ประกอบกิจการส่วนมากมักไม่ได้เตรียมความพร้อมหรือให้ความสำคัญในการจัดการระบบบัญชีของกิจการ โดยมักขาดความสนใจในการทำบัญชีของกิจการ จึงไม่สามารถตรวจสอบที่มาที่ไปของเงินได้ ทำให้ไม่สามารถทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการที่แท้จริง จะรับรู้เพียงแค่ภาพรวม ส่วนร้านที่มีการจัดทำบัญชี บางร้านค้าก็ยังมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีที่ยังไม่ถูกต้อง ด้วยเหตุนี้เมื่อถึงเวลาที่กิจการ มีความจำเป็นต้องขยายกิจการหรือด้วยเหตุผลอื่นใดก็ตาม การขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินจึงมักเกิดอุปสรรค และข้อติดขัดต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องการขอเครดิต และมาตรฐานในการตรวจสอบ เนื่องจากสถาบันทางการเงินไม่เชื่อถือเอกสารทางการเงินที่กิจการนำมาเสนอประกอบเป็นหลักฐานในการกู้ยืม ซึ่งในบางกรณีความไม่ชัดเจนของระบบบัญชียังส่งผลให้เกิดข้อสงสัยไปถึงความเป็นไปได้ของธุรกิจของผู้ประกอบการนั้น ว่าจะสามารถดำเนินกิจการไปได้ด้วยดี อย่างที่แจ้งบอกไว้ในแผนธุรกิจหรือไม่ และกิจการร้านค้าปลีกขนาดย่อมยังเจอปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

ในการจัดทำบัญชีและไม่ทราบถึงวิธีแก้ไขที่แท้จริง บางกิจการก็จะแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดทำบัญชีได้ไม่ตรงจุด หรือบางกิจการไม่ทราบถึงปัญหาในการจัดทำบัญชีร้านค้า

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และเพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยผลจากการศึกษาสามารถเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีต่อไป ผลจากข้อค้นพบจากการวิจัยจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง ในด้านการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมเพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จของกิจการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา มีรายละเอียดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมหรือร้านค้าโชห่วยที่จดทะเบียนพาณิชย์และเปิดกิจการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวนทั้งสิ้น 584 ร้านค้า (สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก, 2564) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 240 ร้านค้า ที่ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบง่าย

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม ของอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การเปิดกิจการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และทุนในการเปิดกิจการร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม ของกลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม โดยแบ่งเป็น 2 ด้านคือ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้า ข้อมูลในการจัดทำบัญชีร้านค้าและรูปแบบการจัดทำบัญชี 2) ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีร้านค้า ซึ่งได้กำหนดระดับความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert scale)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert scale)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม ตามกรอบแนวคิดและศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยที่คล้ายคลึงกัน

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปกรอบแนวคิดในการศึกษา และนำมาจัดทำแบบสอบถามให้มีความสัมพันธ์กับกรอบแนวความคิด นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย พร้อมทั้งวัดค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความสอดคล้องกันของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งผู้วิจัยเลือกข้อคำถามในระดับค่าความสอดคล้องที่ 0.60 – 1.00 ถือว่าคำถามนั้นมีความเที่ยงตรง (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2558)

3) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยต้องมีระดับค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ, 2559) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.853

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้มีการรวบรวมข้อมูล 2 แหล่ง ดังนี้

1) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นแหล่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ ตำราวิชาการ วิทยานิพนธ์ บทความ วารสาร งานวิจัย หนังสือต่าง ๆ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต

2) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ประกอบการร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมหรือร้านค้าโชห่วย ที่เปิดกิจการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 240 ชุด โดยวิธีการแจกแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองจนครบตามจำนวนที่กำหนด ซึ่งได้แบบสอบถามกลับมาทั้งหมด 240 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่รับคืน มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ดำเนินการหาค่าทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย นำมาวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีร้านค้าแบบดั้งเดิมของอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยตอนที่ 2 และตอนที่ 3 นำเกณฑ์มาเทียบเพื่อแปลความหมาย ดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง ระดับมาก ระดับ 3 หมายถึง ระดับปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง ระดับน้อย และระดับ 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 75.42 มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 25 – 44 ปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 66.25 จบการศึกษาระดับอนุปริญญาจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 46.25 มีประสบการณ์การเปิดร้าน 1-5 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในช่วง 15,000-20,000 บาท จำนวน 120 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.00 และใช้ทุนในการเปิดกิจการ 50,000 – 100,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 47.08 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

การจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้า	3.74	1.11	มาก	2
2. ด้านข้อมูลในการจัดทำบัญชีร้านค้าและรูปแบบการจัดทำบัญชี	3.81	1.16	มาก	1
รวม	3.78	1.14	มาก	

จากตาราง 1 ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม ของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$, S.D.=1.14) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านข้อมูลในการจัดทำบัญชีร้านค้าและรูปแบบการจัดทำบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$, S.D.=1.16) รองลงมาคือด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$, S.D.=1.11)

ตาราง 2 ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้าของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้า	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี	3.75	1.14	มาก	2
2. มีความรู้ความเข้าใจในการจัดบันทึกบัญชีตามหลักการของบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	3.52	1.18	มาก	4
3. มีความรู้ความเข้าใจในหลักบัญชี 5 หมวด ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย	3.67	1.21	มาก	3
4. มีความเข้าใจความหมายของรายการการค้า	3.42	1.21	มาก	5
5. มีความรู้และความเข้าใจในความหมายของบัญชี รายรับ-รายจ่าย และคงเหลือ	4.33	0.79	มากที่สุด	1
รวม	3.74	1.11	มาก	

จากตาราง 2 ตารางข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้าของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$, S.D.=1.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความรู้ความเข้าใจในความหมายของบัญชีรายรับ-รายจ่าย และคงเหลือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.79) รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$, S.D.=1.14) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีความเข้าใจความหมายของรายการการค้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.42$, S.D.=1.21)

ตาราง 3 ข้อมูลด้านการจัดทำบัญชีร้านค้าและรูปแบบการจัดทำบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านข้อมูลในการจัดทำบัญชีร้านค้าและรูปแบบการจัดทำบัญชี	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. ท่านคิดว่าการบันทึกบัญชีมีประโยชน์ต่อธุรกิจของท่าน	3.60	1.16	มาก	9
2. ท่านคิดว่าการจัดทำบัญชีมีความสำคัญต่อร้านค้าปลีก แบบดั้งเดิม	3.48	1.24	มาก	10
3. มีการบันทึกบัญชีตามหลักขั้นตอนการบันทึกบัญชี	3.96	1.12	มาก	2
4. มีการบันทึกรายการค้าอย่างสม่ำเสมอ	3.84	1.33	มาก	4

ด้านข้อมูลในการจัดทำบัญชีร้านค้าและรูปแบบการจัดทำบัญชี	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D	แปลผล	ลำดับ
5. มีการจัดทำบแสดงรายรับ-รายจ่าย	3.71	1.16	มาก	7
6. มีการจำแนกรายการบัญชีตามหมวดหมู่	3.65	1.26	มาก	8
7. มีการบันทึกบัญชีของร้านค้ามีความครบถ้วนและสมบูรณ์ตามระบบบัญชี	3.75	1.36	มาก	6
8. มีการจำแนกรายการบัญชีตามหมวดหมู่ จำแนกรายการว่าเป็นสินทรัพย์ส่วนตัวออกจากสินทรัพย์กิจการ	4.37	0.90	มากที่สุด	1
9. มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดทำบัญชี	3.84	1.03	มาก	5
10. รูปแบบในการจัดทำบัญชีในกิจการให้ความสะดวกและง่ายในการบริหารกิจการ	3.90	1.02	มาก	3
รวม	3.81	1.16	มาก	

จากตาราง 3 ตารางข้อมูลด้านการจัดทำบัญชีร้านค้าและรูปแบบการจัดทำบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า กลุ่มร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ด้านข้อมูลในการจัดทำบัญชีร้านค้าและรูปแบบการจัดทำบัญชี ของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.81, S.D.=1.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจำแนกรายการบัญชีตามหมวดหมู่ จำแนกรายการว่าเป็นสินทรัพย์ส่วนตัวออกจากสินทรัพย์กิจการ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.37, S.D.=0.90) รองลงมา มีการบันทึกบัญชีตามหลักขั้นตอนการบันทึกบัญชี อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.96, S.D.=1.12) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ท่านคิดว่าการจัดทำบัญชีมีความสำคัญต่อร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.48, S.D.=1.24)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 4 ข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีร้านค้าของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีร้านค้า	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้า	3.85	1.39	มาก	5
2. มีความสับสนในเอกสารทางการบัญชี	3.47	1.35	มาก	8
3. ไม่มีเวลาในการบันทึกบัญชี	4.05	1.24	มาก	2
4. ไม่มีผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำบัญชี	3.52	1.29	มาก	7

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีร้านค้า	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D	แปลผล	ลำดับ
5. ค่าใช้จ่ายในการจัดทำบัญชีสูง	3.77	1.25	มาก	6
6. ไม่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีร้านค้าที่ถูกต้อง	3.92	1.20	มาก	4
7. มีการบันทึกบัญชีที่ไม่สม่ำเสมอ ทำให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แท้จริง	4.17	1.06	มาก	1
8. ข้อมูลบัญชียังไม่มี ความถูกต้องและครบถ้วน	4.01	0.84	มาก	3
รวม	3.85	1.20	มาก	

จากตาราง 4 ตารางข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชี กลุ่มร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีร้านค้า ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, S.D.=1.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการบันทึกบัญชีที่ไม่สม่ำเสมอ ทำให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แท้จริง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D.=1.06) รองลงมา ไม่มีเวลาในการบันทึกบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, S.D.=1.24) ข้อมูลบัญชียังไม่มี ความถูกต้องและครบถ้วน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.84) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีความสับสน ในเอกสารทางการบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.47$, S.D.=1.35)

อภิปรายผล

1. จากการวิจัย เรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่าความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้า จะส่งผลให้การจะทำบัญชีร้านค้าเป็นไปตามหลักการของบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนมีความสำคัญต่อธุรกิจในการดำเนินกิจการและการวางแผนในอนาคต และยังมีประโยชน์ต่อธุรกิจของท่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลลดา เหมะธูลิน, นฤมล ชินวงศ์, ยุทธนา จันทร์พิศุ (2561) เรื่อง ปัญหาในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ประเภทจักสาน ในจังหวัดอุดรธานี จากการศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ประเภทจักสาน จังหวัดอุดรธานี โดยส่วนใหญ่กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ทั้ง 13 กลุ่ม ได้มีการจดบันทึกข้อมูลรายรับ รายจ่าย ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เช่น รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ต้นทุนในการผลิต ค่าใช้จ่าย

ต่างๆ ซึ่งเป็นการบันทึกบัญชี แบบง่ายๆ ในสมุดบัญชีในแต่ละวันเท่านั้น ซึ่งผู้บันทึกบัญชี ไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชีมากนัก โดยส่วนใหญ่แล้วการบันทึกรายการทางบัญชีจะใช้สมุดบัญชีเพียงไม่กี่เล่มเท่านั้น โดยมุ่งหวังต้องการทราบถึงผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มากกว่าการลงบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชี และไม่มีการจัดเก็บข้อมูลทางการบัญชี โดยละเอียด ครบถ้วน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการนำข้อมูลผลการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมาเปรียบเทียบกันในแต่ละปีเพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน หรือลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น รวมทั้งนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการวางแผนงานในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พิศา วรณวิจิตร, ปวีณา กองจันทร์ (2560) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความรู้ทางด้านบัญชีและความเข้าใจในขั้นตอนการทำบัญชีมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และ 0.01 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ในการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ให้มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยผู้ทำบัญชีที่มีความรู้ทางด้านบัญชี เข้าใจหลักการพื้นฐานทางบัญชีทั้งการบันทึกรายการและที่มาของตัวเลข รวมถึงผู้ทำบัญชีจะต้องมีความเข้าใจในขั้นตอนการทำบัญชีที่ทางหน่วยงานภาครัฐกำหนดให้ทำ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชีควรกำหนดให้เหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ทำบัญชีสามารถเข้าใจขั้นตอนต่างๆ ได้ไม่ยาก นอกจากนี้ ผู้ทำบัญชีที่ไม่มี ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำบัญชี จะไม่สามารถทำบัญชีได้ครบถ้วน ตามระเบียบข้อบังคับ ให้ข้อคิดเห็นว่า เหตุที่ผู้ทำบัญชีไม่ให้ความสำคัญกับ ขั้นตอนการจัดทำบัญชีของภาครัฐ อาจเพราะระบบบัญชีมีความยุ่งยาก ซับซ้อน ยากต่อการนำมาปฏิบัติดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรออกแบบระบบบัญชีให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและสามารถปฏิบัติได้ จึงจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ปฏิบัติและกลุ่มออมทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร อุดมลาภ (2563) เรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการเงินและบัญชี ด้านบริหารจัดการทางการเงินและบัญชี และด้านการควบคุมคุณภาพงานการเงินและบัญชี อยู่ในระดับมาก เนื่องจากในการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้และปฏิบัติงานให้อยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีต้องมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนและหลักปฏิบัติในการรับ-จ่ายเงินและต้องสามารถตรวจสอบเอกสารหลักฐานการรับ-จ่ายเงินให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การบริหารจัดการด้านการเงินเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง รัดกุมและสามารถควบคุมได้ และเจ้าหน้าที่การเงินและ

บัญชีต้องรักษาระดับคุณภาพของผลงานโดยมีการตรวจสอบด้วยความละเอียด รอบคอบ แม่นยำ เพื่อป้องกันหรือลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้น มีการให้คำแนะนำยืดหยุ่น และผ่อนปรนในการให้บริการโดยรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน จึงทำให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีได้ให้ความสำคัญกับความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง

2. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เรื่องความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่ามีปัญหาดังนี้ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี มีการบันทึกบัญชีที่ไม่สม่ำเสมอ ทำให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อ เดือนที่แท้จริง ขาดความเชี่ยวชาญในการจัดทำบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลกรณ โฆษิตคณิน, ชนิดาภา ตีสุขอนันต์ และวรวเทพ ตรีวิจิตร (2560) เรื่อง ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครปฐมโดยรวมอยู่ในระดับมากระดับการศึกษาต่างกันให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทุกด้านแตกต่างกัน มีปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบัญชีในด้านความรู้ความสามารถด้านเอกสารและวิธีการจัดทำบัญชี และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานในการจัดทำบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไฮดา สุตินปริดา (2563) เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคของผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัญหาและอุปสรรคการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนใน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส มีการบันทึกบัญชีด้วยมือ ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงานความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วนและแม่นยำ เพราะการบันทึกบัญชีด้วยมือ จำเป็นที่จะต้องใช้เวลาในการจดบันทึกและการคำนวณตัวเลข การบันทึกบัญชีในรูปแบบนี้มีความปลอดภัยในการเข้าใช้งาน การจัดทำบัญชีค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับการบันทึกบัญชีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพราะไม่สามารถกำหนดรหัสผ่านสำหรับการเข้าใช้งานได้เหมือนกันคอมพิวเตอร์ อีกทั้งในส่วนเรื่องของการเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังทำได้ยาก เนื่องจากจำเป็นต้อง ค้นหาสมุดบัญชีเล่มที่จะต้องเปรียบเทียบ ซึ่งแตกต่างจากคอมพิวเตอร์ที่สามารถดึงข้อมูลย้อนหลังมาเปรียบเทียบได้ตลอดเวลา ปัญหา ด้านความร่วมมือและการประสานงาน จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า วิสาหกิจชุมชนมีปัญหาในเรื่องการให้ความร่วมมือของประธานกลุ่มในการให้ข้อมูลทางการบัญชี และความร่วมมือจากสมาชิกกลุ่มในการจัดทำบัญชี ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการที่บุคคลเหล่านี้ยังไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับนิรมล จ่านศรีวารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน (2562) เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของงานการเงินและบัญชี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความเป็นจริงระดับมาก เรียงตามลำดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานจากมากไปหาน้อยดังนี้ด้านข้อมูลด้านบุคลากร และด้านการควบคุมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 คือปัญหาด้านข้อมูล พบว่า คณะ/หน่วยงาน ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการขาดความรู้ความเข้าใจวิธีการแยกประเภทเอกสารบัญชี รายละเอียดของเอกสารมีความซ้ำซ้อน การแยกประเภทรายได้ การวางระบบบัญชีปัญหาการจัดระเบียบเอกสารการบันทึกบัญชีให้ถูกต้องส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน รวมถึงปัญหาการรับงานและการส่งงานต่อให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้า พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้านค้ามีความรู้และความเข้าใจในรายรับ - รายจ่าย และคงเหลือ ในแบบง่าย มีการบันทึกบัญชีแบบง่ายเพราะมีความเข้าใจในการบันทึกบัญชีแบบพื้นฐาน ดังนั้นภาครัฐควรให้การสนับสนุนการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของกลุ่มร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม ให้มีการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง ซึ่งควรมีการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความรู้ให้แก่ผู้จัดทำบัญชี

2. ด้านข้อมูลในการจัดทำบัญชีร้านค้าและรูปแบบการจัดทำบัญชีพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้านค้า มีการจำแนกรายการบัญชีตามหมวดหมู่ได้ จำแนกรายการว่าเป็นสินทรัพย์ส่วนตัวออกจากสินทรัพย์กิจการ แต่มีการบันทึกบัญชีของร้านค้าไม่เป็นตามหลักบัญชี มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดทำบัญชีแค่บางร้านเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่สูง เจ้าของกิจการไม่ให้ความสำคัญกับเอกสารทางบัญชีเท่าที่ควร อยากให้ร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมมีความใส่ใจในการจัดทำบัญชีมากขึ้น รอบคอบในการจัดทำมากขึ้น เนื่องจากการบันทึกบัญชีมีประโยชน์ต่อธุรกิจ และยังมีความจำเป็นต่อการดำเนินงาน

3. ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีร้านค้าพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้านค้า ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้า มีการบันทึกบัญชีที่ไม่สม่ำเสมอ ทำให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แท้จริง มีความสับสนในเอกสารทางการบัญชี ไม่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีร้านค้าที่ถูกต้อง ควรมีสื่อเทคโนโลยีที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและเข้าใจง่ายในการตอบคำถามในด้านการจัดทำบัญชีของร้านค้า หรือมีตัวแทนในแต่ละพื้นที่ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาในด้านต่างๆ และภาครัฐควรสนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีในการทำบัญชีให้มีราคาที่น้อยลง เพื่อสนับสนุนให้ร้านค้ามีการจัดทำบัญชีที่เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลุ่มประชากรของพื้นที่อื่นๆ เพื่อให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้านค้าและนำมาเปรียบเทียบผลด้านความรู้ความเข้าใจลงลึกในแต่ละพื้นที่

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะปัญหาในเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม ดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไปควรจัดทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ในการจัดทำบัญชีกับร้านค้าปลีก และดูผลสัมฤทธิ์ในกระบวนการให้ความรู้ ในการจัดทำบัญชีสำหรับร้านค้าปลีกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2558). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล (พิมพ์ครั้งที่ 27). กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลกนก โฆษิตคณิน, ชนิตาภา ตีสุขอนันต์ และวรวเทพ ตรีวิจิตร. (2560). ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครปฐม. วารสารสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 10(3), 2138 - 2151.
- ชลลดา เหมะธูลิน, นฤมล ชินวงศ์ และยุทธนา จันทร์ปิติ. (2561). ปัญหาในการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ประเภทจักสาน ในจังหวัดอุดรธานี. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 8(1), 51 - 57.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นิรมล จำนงศรี. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของงานการเงินและบัญชี คณะสาธารณสุขศาสตร์. วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 5(4), 112 - 120.
- นภาพร อุดมลาภ. (2563). ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารการเมืองการปกครอง, 10 (1), 238 - 252.
- พิมพ์พิศา วรธนวิจิตร และปวีณา กองจันทร์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในจังหวัดมหาสารคาม. วารสารสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 10(3), 1926 - 1942.
- ไพศาล วรคำ. (2559). การวิจัยทางการศึกษา (Education Research). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์. สืบค้น 18 กันยายน 2564, จาก <http://autolib.rmutl.ac.th/catalog/BibItem.aspx?BibID>
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ์ ชูสอน (2557). ภาวะผู้นำแบบโลกาภิวัตน์ : แนวคิดและการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก. (2564). จำนวนร้านค้าปลีก (ร้านขายของชำ) ที่จดทะเบียนพาณิชย์ในอำเภอเมือง ในปี พ.ศ. 2564. สืบค้น สิงหาคม 10, 2564, จาก <http://phitsanulok.nso.go.th>.
- ไฮดา สุตินปรีดา. (2563). ปัญหาและอุปสรรคของผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 11. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. หน้า 1735 - 1745.